

Protocol Schorsing en Verwijdering leerling

Versie: 06-01-2026

Vastgesteld (na positief advies van DT en de GMR) door het CvB d.d. 23-01-2026

Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Time-out	4
1.1. Procedure	4
Hoofdstuk 2: Schorsen	5
2.1. Procedure	5
2.2. Wanneer de ouders het niet eens zijn met het besluit	5
Hoofdstuk 3: Verwijderen	7
3.1. Gronden van verwijdering	7
3.2. Procedure:	9
3.3. Wanneer de ouders het niet eens zijn met het besluit	10
Hoofdstuk 4: Omgang met ouders die de rust van het onderwijsproces verstoren	11
BIJLAGE 1: Verslagformulier time-out, schorsing of voornemen tot verwijdering	13
BIJLAGE 2: Modelbrief time-out leerling	14
BIJLAGE 3: Modelbrief schorsing leerling	15
BIJLAGE 4: Modelbrief voornemen tot verwijdering leerling	17
BIJLAGE 5: Modelbrief definitieve verwijdering leerling	20
BIJLAGE 6: Modelbrief ontzegging toegang ouders	22

Inleiding

Een school heeft de mogelijkheid maatregelen te treffen ten opzichte van een leerling, wanneer hiertoe aanleiding bestaat. Vaak zal het gaan om opvoedkundige maatregelen. Deze zijn pedagogisch van aard en hebben tot doel sociaal gewenst gedrag en de rust in de groep te bevorderen. Doorgaans worden deze opgelegd door de leraar. Hierbij kan worden gedacht aan het uitspreken van een gedragsverwachting van een leerling of het aanwijzen van een andere plek in de klas. Daarnaast kunnen er verdergaande maatregelen worden opgelegd, zoals een time-out, schorsing of verwijdering van een leerling. Dit protocol bevat de regels en de procedures die Stichting Akkoord! PO hanteert bij laatstgenoemde maatregelen.

Deze maatregelen kunnen worden genomen door de scholen¹ die vallen onder Stichting Akkoord! PO, onder meer wanneer:

- sprake is van ernstig ongewenst gedrag van een leerling en/of
- de school niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Onderhavig protocol is opgesteld met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving. De regels betreffende besluiten tot schorsing en verwijdering zijn vastgesteld in artikel 40c van de Wet op het primair onderwijs (Wpo). De wet bevat geen bepalingen omtrent een time-out van maximaal één dag.

Hieronder worden de maatregelen alsmede de bijbehorende procedures beschreven. Tevens wordt er kort ingegaan op de situatie wanneer er sprake is van ouders die het onderwijsproces verstoren en welke maatregelen er dan kunnen worden genomen.

¹ waar school of scholen staat kan ook kindcentrum of kindcentra worden gelezen

Hoofdstuk 1: Time-out

De time-out is de minst vergaande maatregel. Deze maatregel kan worden toegepast wanneer sprake is van (ernstig) ongewenst gedrag van een leerling. Daarbij valt te denken aan gedrag dat de sfeer en de orde verstoort of het toebrengen van psychisch of lichamelijk letsel aan een derde.

Een time-out van maximaal één dag heeft geen wettelijke grondslag. Deze maatregel kan bruikbaar zijn om onveilige situaties te beëindigen of te voorkomen en om de rust in de school te herstellen. Ook kan deze maatregel dienen als signaal richting de leerling en de ouders, aangaande de ernst van de situatie.

1.1. Procedure

De procedure voor een time-out is als volgt:

- De maatregel wordt genomen door of namens de directie van de school. Het bevoegd gezag wordt op de hoogte gesteld van de maatregel.
- Een time-out kan per direct worden opgelegd. Dit houdt in dat de leerling voor een zekere duur, maar maximaal voor de duur van één dag, de toegang tot de eigen klas wordt ontzegd. De leerling wordt op een andere plek geplaatst (bijvoorbeeld een andere klas of in een kantoor) en onder toezicht gesteld van de daartoe aangewezen medewerker. De leerling krijgt werk mee zodat het leerproces zoveel als mogelijk wordt voortgezet.
- Indien de school dit noodzakelijk acht (of indien time-out zoals vormgegeven in het hiervoor genoemde punt in een andere klas of kantoor niet mogelijk en/of wenselijk is gelet op de ernst van de situatie), wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.
- De ouders worden per ommegaande, of wanneer dit redelijkerwijs niet mogelijk is, zo spoedig mogelijk geïnformeerd over de maatregel en de aanleiding hiervan. Een time-out wordt altijd schriftelijk bevestigd (zie **bijlage 2** voor een model).
- De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de groepsleraar en een directielid, op een zo kort mogelijke termijn. Tijdens dit gesprek wordt het incident besproken, alsmede welke mogelijke stappen kunnen worden genomen om herhaling te voorkomen. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Het verslag wordt gedeeld met de ouders en de ouders ondertekenen dit voor gezien. Het verslag wordt vervolgens opgenomen in het leerlingdossier.
- Van de time-out wordt door de directie van de school schriftelijk melding gemaakt bij het bevoegd gezag van Stichting Akkoord! PO.
- Bij verlenging van de time-out langer dan één dag is er officieel sprake van schorsing. Zie hiervoor 'Hoofdstuk 2: Schorsen'.
- Na vier weken vindt opnieuw een gesprek plaats, met dezelfde samenstelling, waarin de voorgaande periode wordt geëvalueerd.

Hoofdstuk 2: Schorsen

Bij een schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Een schorsing kan worden opgelegd wanneer bijvoorbeeld sprake is van ernstig wangedrag van een leerling, zoals (bijvoorbeeld doch niet uitsluitend) fysiek geweld tegen een andere leerling of een medewerker of vernieling van schooleigendommen.

2.1. Procedure

In geval van een schorsing is de volgende procedure van toepassing:

- Op basis van de wet berust de bevoegdheid om een leerling te schorsen bij het bevoegd gezag, oftewel het college van bestuur van Stichting Akkoord! PO. De directeur van de school vraagt daarom het bevoegd gezag een besluit tot schorsing te nemen indien dit noodzakelijk is volgens de directeur.
- Een besluit tot schorsing wordt per ommegaande schriftelijk en met opgave van redenen aan de ouders bekendgemaakt (zie **bijlage 3** voor een model).
- In het besluit tot schorsing wordt de mogelijkheid van bezwaar opgenomen. Ouders kunnen binnen 6 weken bezwaar maken tegen het schorsingsbesluit bij het bevoegd gezag.
- De school zorgt ervoor dat het leerproces zoveel als mogelijk doorloopt, bijvoorbeeld door schoolwerk mee te geven voor thuis. Het leerproces van de leerling dient te worden gewaarborgd. De school dient te voorzien in huiswerk en begeleiding, bijvoorbeeld door controle- of correctiemomenten.
- Schorsing mag in beginsel niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan methode onafhankelijke toetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijvoorbeeld: het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toetsen of het inhalen van deze toetsen op een later moment indien mogelijk.
- De duur van een schorsing is maximaal vijf schooldagen.
- Wanneer sprake is van een schorsing voor een periode langer dan één dag, dient het bevoegd gezag de onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen in kennis te stellen.
- De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de groepsleraar en een directielid, op een zo kort mogelijke termijn. Tijdens dit gesprek wordt de aanleiding voor de schorsing besproken, alsmede de mogelijke vervolgstappen. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Het verslag wordt gedeeld met de ouders en de ouders ondertekenen dit voor gezien.
- Het verslag wordt vervolgens opgenomen in het leerlingdossier en een afschrift ervan wordt ter kennisgeving verzonden aan de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar. De praktijk leert dat leerlingen die (herhaaldelijk) met schorsingsprocedures in aanraking komen, een grote kans lopen ook betrokken te raken bij een verwijderingsprocedure. Daarom is het goed de ambtenaar leerplichtzaken tijdig te informeren en als adviseur te betrekken bij dit soort procedures.
- Na vier weken vindt opnieuw een gesprek plaats, met dezelfde samenstelling, waarin de voorgaande periode wordt geëvalueerd.

2.2. Wanneer de ouders het niet eens zijn met het besluit

Als de ouders het niet eens zijn met de schorsing, hebben zij de mogelijkheid een klacht in te dienen conform de Klachtenregeling bij Stichting Akkoord! PO. Als het gaat om een schorsing in het kader van

een verwijdering van school, dan kunnen de ouders (tevens) terecht bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs te Utrecht.

Ouders kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit tot schorsing schriftelijk bezwaar maken bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag dient deze mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift te vermelden bij het besluit tot schorsing.

Het bevoegd gezag dient ouders in het kader van de te nemen beslissing op bezwaar te horen. Tegen de beslissing op bezwaar staat beroep open bij de bestuursrechter.

Hoofdstuk 3: Verwijderen

Verwijdering is het meest ingrijpende besluit dat een school ten opzichte van een leerling kan nemen. Van een verwijdering is sprake wanneer de school de leerling niet langer ingeschreven wil hebben. Er kan worden overgegaan tot verwijdering op verschillende gronden, bijvoorbeeld:

- a) Ernstig wangedrag van de leerling, waardoor de orde, rust en veiligheid op school in gevaar komt.
- b) Ernstig wangedrag van de ouders.
- c) De school kan niet voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling en is niet (langer) in staat om de leerling de juiste ondersteuning te geven.
- d) Er is een (ernstige) vertrouwensbreuk ontstaan tussen de school en de ouder(s), door het gedrag van de ouder(s).

Met uitzondering van de situatie onder punt c is een belangrijk aspect bij (definitieve) verwijdering de proportionaliteit en evenredigheid: de zwaarte van de sanctie dient in verhouding te staan tot de begane misstap.

3.1. Gronden van verwijdering

Een aantal van de eerder genoemde gronden behoeven wellicht wat meer toelichting, zodat er een beter beeld bestaat van de mogelijkheden.

Ernstig wangedrag van leerling:

Enkele voorbeelden zijn (herhaalde) overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme, seksuele intimidatie. Verder moeten lichtere maatregelen hebben gefaald en moeten de leerling en zijn ouders zijn gewaarschuwd dat bij de eerstvolgende keer van ernstig wangedrag tot verwijdering zal worden overgegaan. Er moeten in dit kader dus eerst minder vergaande (orde)maatregelen zijn opgelegd voordat er tot verwijdering kan worden overgegaan.

Ernstig wangedrag van ouders:

De school is zich ervan bewust dat een leerling niet verantwoordelijk is voor het gedrag van zijn ouders. Dit betekent dat als het met de leerling op school niet slecht gaat, het niet verantwoord is om de leerling te verwijderen. Deze mag niet de dupe worden van het gedrag van zijn ouders. Het gedrag van ouders of de relatie tussen de school en ouders kan desondanks toch reden zijn om tot verwijdering over te gaan (bijvoorbeeld in ernstige mate de orde op school verstoren, ernstig onheus bejegenen van collega's of andere leerlingen/ouders op school). In dit geval is het van groot belang dat er gedragsregels zijn gepubliceerd in de schoolgids hoe de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens van verwijdering is bereikt.

Aan ouders zelf kan primair een plein- en/of schoolverbod worden opgelegd. Wanneer een ouder de school onredelijk benadert met een niet aflatende stroom vragen, opmerkingen en/of klachten, kan de rechter de ouder zelfs een verbod of beperking van communicatie met de school opleggen. Verwijdering van de leerling is echt het laatste middel.

School kan niet meer voldoen in de ondersteuningsbehoeften van de leerling:

De verwijdering is dan vooral onderwijskundig en/of organisatorisch ingegeven. In dit geval is het van belang vast te stellen of de leerling formeel toelaatbaar is tot het speciaal (basis)onderwijs of dat de leerling thuishoort in het regulier basisonderwijs. Een leerling is toelaatbaar tot het speciaal (basis)onderwijs als het samenwerkingsverband - waartoe de school behoort - de leerling toelaatbaar heeft verklaard of als het door een instelling van cluster 1 of 2 een toekenning heeft gekregen voor een intensief arrangement. Als die toelaatbaarheidsverklaring aanwezig is, moet de school eerst nog een school zien te vinden die bereid is de leerling aan te nemen alvorens tot verwijdering over te kunnen gaan. De school kan niet verwijderen als er geen andere school bereid is de leerling aan te nemen in het kader van de zorgplicht. Als er een school is die bereid is de leerling aan te nemen, maar ouders weigeren met de plaatsing in te stemmen, dan kan de school alsnog tot verwijdering overgaan. Ouders moeten daarvoor wel gewaarschuwd zijn en de gelegenheid hebben gekregen hun kind op de andere school aan te melden.

Wanneer er sprake is van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften is de medewerking van ouders op velerlei terreinen noodzakelijk. Te denken valt aan het toestemming geven voor nadere onderzoeken naar factoren die het leerproces cognitief en/of sociaal te veel belemmeren.

Wanneer ouders niet willen meewerken aan noodzakelijke onderzoeken, is een indringend gesprek met deze ouders in het bijzijn van de kwaliteitscoördinator en de leerkracht noodzakelijk om hen ervan te overtuigen dat zonder hun medewerking de school niet het vereiste goede (passende) onderwijs aan de leerling kan geven. Mogelijk zal het niet bij één gesprek blijven om de medewerking van de ouders te verkrijgen. In het belang van de leerling moet de school zich tot het uiterste inspannen om in overleg tot de juiste onderzoeken en ondersteuning te komen.

Wanneer uit het leerlingdossier blijkt dat de school zich tot het uiterste heeft ingespannen om de medewerking van de ouders te verkrijgen en het evident is dat zonder deze medewerking de school in een situatie van handelingsverlegenheid is gekomen dan is verwijdering, nadat er een andere school is gevonden die bereid is de leerling toe te laten, aan de orde. Ook in dit kader moet er aantoonbaar geprobeerd zijn om medewerking van ouders te verkrijgen en moeten ouders (herhaaldelijk) gewaarschuwd zijn dat als zij geen medewerking verlenen de school niet aan haar zorgplicht kan voldoen (namelijk het zoeken naar een andere school die bereid is de leerling aan te nemen) en dan zal worden overgegaan tot verwijdering. Hierover dient altijd overleg met de onderwijsinspectie en leerplicht plaats te hebben gevonden.

Er is een (ernstige) vertrouwensbreuk ontstaan tussen de school en de ouder(s):

Uit de rechtspraak blijkt dat er niet enkel wordt verlangd dat het om een ernstig verstoorde relatie gaat waarvan het niet aannemelijk is dat herstel te verwachten is, maar ook dat de verstandhouding een negatieve invloed moet hebben op 'het ordelijk functioneren van de school'. Het onderwijsproces zelf zal er dus onder te lijden moeten hebben en niet alleen voor de leerling zelf, maar ook breder. De houding en manier van communiceren van ouders moet ontoelaatbaar en beschadigend zijn voor de school. Hier mag niet te lichtzinnig over gedacht worden.

3.2. Procedure:

In geval van een verwijdering is de volgende procedure van toepassing:

- Het besluit tot verwijdering wordt genomen door het bevoegd gezag, oftewel het college van bestuur van Stichting Akkoord! PO.
- Voorafgaand hieraan, wordt de betrokken (groeps)leraar en/of kwaliteitscoördinator en/of directeur gehoord over de situatie.
- Ook de ouders worden uitgenodigd voor een gesprek en in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. In de uitnodiging wordt vermeld dat verwijdering wordt overwogen. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Het verslag wordt gedeeld met de ouders en de ouders ondertekenen dit voor gezien.
- De leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gesteld en desgewenst wordt met hem overlegd. Indien van toepassing wordt tevens overleg gepleegd met het samenwerkingsverband. Ook de onderwijsinspectie wordt formeel op de hoogte gesteld van het voornemen tot verwijdering.
- Na de gesprekken neemt het bevoegd gezag een voorgenomen besluit over de verwijdering, met daarbij een duidelijke motivatie. Dit wordt schriftelijk aan de ouders medegedeeld (zie **bijlage 4** voor een model). De ouders worden gelijktijdig geïnformeerd omtrent de mogelijkheid om bezwaar te maken. Ouders krijgen de gelegenheid om te worden gehoord t.a.v. het voorgenomen besluit tot verwijdering. Dat mag ook een schriftelijke zienswijze zijn, maar zij moeten in de brief de mogelijkheid krijgen dit ook mondeling te doen. In de brief wordt tevens aangegeven dat de daadwerkelijke verwijdering pas plaatsvindt op het moment dat een andere school bereid is gevonden de leerling in te schrijven. Het betreft op dat moment dus nog een voorwaardelijke verwijdering (voorgenomen besluit).
- Zodra een andere school zich bereid heeft verklaard de leerling toe te laten, neemt het bevoegd gezag het besluit tot definitieve verwijdering (definitief besluit). Dit besluit wordt eveneens schriftelijk aan de ouders medegedeeld (zie **bijlage 5** voor een model). De ouders worden gelijktijdig geïnformeerd omtrent de mogelijkheid om bezwaar te maken. Een afschrift van de brief wordt ter kennisgeving verzonden aan de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar.
- In zowel het voorgenomen besluit als het definitieve besluit wordt opgenomen dat ouders binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit bezwaar kunnen maken bij het bevoegd gezag.

De school mag een leerling **uitsluitend** verwijderen indien een andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten. Onder een andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal (basis)onderwijs of een school voor voortgezet (speciaal) onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. Het definitieve besluit tot verwijdering wordt derhalve pas genomen op het moment dat de andere school of instelling beschikbaar is voor de leerling. De ouders kunnen tijdens de hierboven beschreven procedure ook zelf op zoek gaan naar een nieuwe school voor hun kind. Wanneer dat lukt, wordt de verwijdering geëffectueerd.

3.3. Wanneer de ouders het niet eens zijn met het besluit

Wanneer de ouders het niet eens zijn met de verwijdering, kunnen zij binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit schriftelijk bezwaar maken bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag dient deze mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift te vermelden bij het (voorgenomen) besluit.

De ouders kunnen het geschil ook voorleggen aan de Geschillencommissie Passend Onderwijs. De termijn hiervoor bedraagt eveneens zes weken na de bekendmaking van het besluit. Als de ouders bezwaar hebben gemaakt én de kwestie hebben voorgelegd aan de geschillencommissie, houdt het bevoegd gezag de bezwaarprocedure aan en neemt het bevoegd gezag pas een beslissing op bezwaar nadat de geschillencommissie een advies heeft uitgesproken.

Tegen de beslissing op bezwaar staat beroep open bij de bestuursrechter.

Hoofdstuk 4: Omgang met ouders die de rust van het onderwijsproces verstoren

Soms kan het gedrag van de ouders verstorend werken op de goede samenwerkingsrelatie die tussen school en ouders behoort te bestaan om de eerste taak van een school te bereiken, namelijk het geven van goed onderwijs aan een leerling. Er behoort een gezonde wisselwerking te zijn tussen ouders en de medewerkers van de school met inachtneming van ieders rol ten opzichte van de leerling. Dit betekent overigens dat een gezonde kritische opstelling van ouders ten opzichte van het onderwijs dat hun kind ontvangt, deze wisselwerking alleen maar ten goede kan komen. De school zet zich tot uiterste in om goed onderwijs te verzorgen, maar is daarbij niet onfeilbaar, zodat het meedenken van ouders in dezen alleen maar de kwaliteit kan doen verbeteren.

Indien zich een eerste incident met een ouder voordoet dan is het zaak dat door de directeur van de school – ook als deze het onderwerp van het incident is – gepoogd wordt om de ouder te kalmeren. In een eerste gesprek dient de directeur de ouder te wijzen op de regel dat ouders, leerlingen en medewerkers met respect met elkaar dienen om te gaan en vervolgens de ouder te verzoeken alsnog op rustige wijze zijn klacht te vertellen en toe te lichten.

Afhankelijk van de ernst van het gedrag kan het gesprek worden gevolgd door een brief waarin duidelijk de omgangsnormen op de school worden uitgelegd en dat daarom dergelijk gedrag niet wordt getolereerd.

Wanneer desondanks het gesprek en de brief dit storende gedrag van de ouder(s) zich herhaalt of zich voortzet, dan dienen betrokken ouders nogmaals voor een gesprek te worden uitgenodigd door de directeur. In dit gesprek moet worden gewaarschuwd dat als zich nog één keer een incident voordoet, dan zal worden overgegaan tot het ontzeggen van de toegang tot de school en haar terreinen. Dit gesprek wordt altijd schriftelijk bevestigd.

Wanneer het gedrag van de betrokken ouder(s) onaanvaardbaar blijft, dient een derde gesprek plaats te vinden waarbij wordt medegedeeld dat de toegang tot school en terreinen met onmiddellijke ingang voor vijf weken wordt ontzegd, behoudens op uitdrukkelijke uitnodiging door de directeur. Deze ontzegging moet per aangetekende brief (met bericht van ontvangst) worden bevestigd waarin tevens een uitnodiging moet zijn opgenomen om in de laatste week van de ontzegging nog te overleggen (zie **bijlage 6** voor een model).

De school dient van deze ontzegging de wijkagent in te lichten. De school is immers niet bevoegd om bij overtreding van het toegangsverbod, de betrokken ouders zelf te verwijderen uit de school of van de terreinen. Dit is voorbehouden aan de politie wegens lokaal-/terrein vredebreuk. De wijkagent kan eventueel proces-verbaal opmaken.

Mocht in de laatste week van de ontzegging het gesprek positief verlopen, dan kan de ontzegging door het bestuur worden opgeheven.

Stichting Akkoord! Primair Onderwijs,
Venlo, 23-01-2026

10 mrt. 2026

Kim Schmitz

Voorzitter College van Bestuur